

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.О. КОСТЮК

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„СТАТИСТИКА ПІДПРИЄМСТВ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА”**

(для студентів 4 курсу денної та 3 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 „Економіка підприємства”, 0501 – "Економіка і
підприємництво”)

Харків ХНАМГ 2010

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Статистика підприємств міського господарства” для студентів 4 курсу денної та 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 „Економіка підприємства”, 0501 – "Економіка і підприємництво" / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В.О.Костюк – Х.: ХНАМГ, 2010. – 30 с.

Укладач: В.О. Костюк

Рецензент: доц., к.е.н. А.І. Зінковська

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 5 від 05.02.2010 р.)

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів 4 курсу денної форми навчання)	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	9
2.2. Зміст дисципліни	9
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями .	15
2.2.2. Лекційний курс	15
2.2.3. Практичні заняття	16
2.2.4. Індивідуальні заняття	16
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента	17
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	18
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення	19
3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів 3 курсу заочної форми навчання)	20
3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	20
3.2. Зміст дисципліни	20
3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями . . .	26
3.2.2. Лекційний курс	26
3.2.3. Практичні заняття	27
3.2.4. Індивідуальні заняття	27
3.2.5. Самостійна навчальна робота студента	27
3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	28
3.4. Інформаційно-методичне забезпечення	29

ВСТУП

Дисципліна „Статистика підприємств міського господарства” за освітньо-професійною програмою є варіативною.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ ОКХ (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030504 – „Економіка підприємства”, галузі знань 0305 – „Економіка та підприємництво”, Харків, 2007 р.
- СВО ХНАМГ ОПП (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030504 – „Економіка підприємства”, галузі знань 0305 – „Економіка та підприємництво”, Харків, 2007 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 – „Економіка підприємства”, галузі знань 0305 – „Економіка та підприємництво”, Харків, 2008 р.

Програма ухвалена кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 5 від 05.02.2010 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. *Мета та завдання вивчення дисципліни* - оволодіння теоретичними знаннями й набуття практичних навичок кількісної і якісної оцінки масових соціально-економічних явищ, і процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця та часу.

1.1.2. *Предмет вивчення у дисципліні* - кількісна сторона якісно визначених масових соціально-економічних явищ і процесів, які відображаються за допомогою статистичних показників.

1.1.3. *Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця*

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Економіка підприємства	1. Економічна діагностика
2. Загальна теорія статистики	2. Аналіз господарської діяльності
3. Теорія ймовірності і математична статистика	3. Фінансовий менеджмент
4. Економічна інформатика	4. Проектний аналіз
5. Політекономія	
6. Мікроекономіка	
7. Економіко-математичне моделювання	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль - Статистика підприємств міського господарства

Змістовні модулі (ЗМ):

ЗМ1. Загальні питання статистики підприємств міського господарства:

1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства.

2. Статистика продукції(послуг) комунальних підприємств.

3. Статистика основних фондів.

4. Статистика праці.

5. Статистика собівартості продукції (послуг).

5. Статистика праці:

6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємства.

ЗМ2. Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:

7. Статистика житлового господарства.

8. Статистика міського транспорту.
9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства.
10. Статистика комунальної енергетики.
11. Статистика готельного господарства.
12. Статистика зовнішнього міського благоустрою.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (аналітична, організаційна, управлінська, виконавча, технічна, інші)
Репродуктивний рівень		
1	2	3
1. Знати сутність, предмет і завдання статистики підприємств міського господарства	Виробнича	Виконавча
2. Розуміти роль і місце статистики підприємств міського господарства в системі фінансово-економічних відносин	Виробнича	Виконавча
3. Знати методи статистичного аналізу конкретних явищ та процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця та часу	Виробнича	Виконавча
4. Знати можливості статистичних методів, спостережень, зведень та групування статистичних даних при обробці звітності підприємств міського господарства	Виробнича	Виконавча
5. Знати економічну сутність економічних показників	Виробнича	Виконавча
6. Вміти здійснювати обчислення статистичних показників діяльності підприємств міського господарства	Виробнича	Технічна
7. Вміти проводити статистичну обробку даних з побудовою статистичних таблиць, графіків та рядів розподілу	Виробнича	Технічна
8. Знати специфічні питання статистики підприємств міського господарства	Виробнича	Виконавча
9. Розуміти місце специфічних питань статистики підприємств міського господарства в структурі даної дисципліни: мету, задачі та механізм функціонування	Виробнича	Виконавча
10. Розуміти значення специфічних питань статистики підприємств міського господарства, при плануванні економіко-статистичних показників фінансово-господарської діяльності	Виробнича	Виконавча

Продовження табл.

1	2	3
11. Знати статистичну та бухгалтерську звітність підприємств міського господарства	Виробнича	Виконавча
12. Знати основи статистичного прогнозування розвитку підприємств міського господарства	Виробнича	Виконавча
13. Знати основи системного підходу до аналізу на підприємствах міського господарства	Виробнича	Виконавча
Творчий рівень		
1. Розрахунок та аналіз окремих параметрів діяльності підприємства та його підрозділів		Аналітична
2. Оцінювати склад, структуру, динаміку, взаємозв'язки, аналізувати результати і робити науково - обґрунтовані висновки		Організаційна
3. Діагностика конкурентного середовища підприємства		Аналітична
4. Прогнозувати розвиток підприємства використовуючи економіко-статистичні показники фінансово-господарської діяльності		Управлінська
5. Оцінювати ступінь здійснення ефективного ділового спілкування		Організаційна
6. Використовувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності		Управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Ковалевський Г.В. Статистика: Підручник. - Харків: ХНАМГ, 2010. – 313 с.
2. Лугінін О.Є., Білоусова С.В. Статистика: Підручник. К.: Центр навч. літератури, 2005. - 580 с.
3. Статистика підприємств міського господарства: (Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). Авт. Костюк В.О., Гайденко С.М. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 114 с.
4. Статистика: Підручник / А.В. Головач, А.М. Єріна, О.В. Козирєв та ін.; За ред. А.В.Головача, А.М. Єріної, О.В. Козирєва. - К.: Вища школа, 1993. - 623 с.
5. Статистика: Учебник / И.И. Елисеева, И.И. Егорова и др., Под ред. проф. И.И. Елисеевой. - М.: ТК Велби, изд-во Проспект, 2003. - 448 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація

Статистика підприємств міського господарства

Метою дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і набуття студентами практичних навичок кількісної і якісної оцінки ними масових соціально-економічних явищ і процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця та часу. Дисципліна надає знання про предмет, методи, основні категорії і показники статистики продукції (послуг), основних фондів, праці, собівартості продукції (послуг), фінансових результатів господарської діяльності підприємств міського господарства, а також вивчає специфічні статистичні питання роботи житлового господарства, міського транспорту, водопровідно-каналізаційного господарства, комунальної енергетики, готельного господарства, зовнішнього міського благоустрою.

Аннотация

Статистика предприятий городского хозяйства

Целью дисциплины являются овладения теоретическими знаниями и обречение студентами практических навыков количественной и качественной оценки ими массовых социально-экономических явлений и процессов, которые происходят на предприятиях городского хозяйства в конкретных условиях места и времени. Дисциплина предоставляет знание о предмете, методах, основных категориях и показателях статистики продукции (услуг), основных фондов, работы, себестоимости продукции (услуг), финансовых результатов хозяйственной деятельности предприятий городского хозяйства, а также изучает специфические статистические вопросы работы жилищного хозяйства, городского транспорта, водопроводно-канализационного хозяйства, коммунальной энергетики, гостиничного хозяйства, внешнего городского благоустройства.

Summary

Statistics of municipal economy enterprises

The aims of the discipline is mastering theoretical knowledge and practical techniques of qualitative and quantitative evaluation of massive social-economic phenomena and processes taking place at municipal economy enterprises under definite conditions of space and time. She discipline gives knowledge of subject, methods, basic categories and indicators of production (services), quality statistics, statistics of fixed assets, labour, production (services) cost, financial results of the enterprise's economic activity is well as treats specific statistical issues of housing, urban transport, water supply and sewage, communal energetics, hotels, exterior urban comfort.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Напрямок підготовки, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Семестр	Години								Екзамени (семестр)	Заліки (семестр)
			аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні семінари	Лабораторні		Контр роботи	КР	РГЗ		
6.030504 Економіка підприємства Економіка підприємств міського господарства	3/108	10	48	24	24	-	60	-	-	20	-	10

2.2. Зміст дисципліни

Модуль. Статистика підприємств міського господарства (3/108)

Змістовні модулі (ЗМ):

ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:

Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства

Предмет статистики підприємств міського господарства. Поняття, характеристика та групування підприємств міського господарства. Основні напрями діяльності підприємств міського господарства. Система обліку і статистики на підприємстві. Основні етапи (стадії) статистичного дослідження. Джерела статистичної інформації. Система статистичних показників і звітності на підприємствах міського господарства.

Статистичні методи вивчення діяльності підприємств міського господарства. Статистичне спостереження. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці. Графічні способи зображення статистичних даних. Абсолютні і відносні величини. Середні величини. Показники варіації. Вибіркове спостереження. Ряди динаміки. Статистичні індекси. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків між досліджуваними явищами.

Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств

Поняття та завдання статистики продукції (послуг). Форм продукції комунальних підприємств. Статистичний облік обсягу продукції. Натуральні, умовно-натуральні і вартісні показники продукції (послуг). Види продукції за ступенем готовності: готові вироби, напівфабрикати, незавершене виробництво. Система вартісних показників обсягу продукції: валовий оборот, внутрішній (внутрігосподарський) оборот, валова, товарна, реалізована, чиста і умовно чиста продукція.

Характеристика в динаміці виконання плану випуску продукції (надання послуг) за обсягом. Коефіцієнти планового завдання, виконання плану і динаміки обсягу продукції (послуг), їх взаємозв'язок. Статистичне вивчення динаміки фізичного обсягу продукції (послуг). Загальний індекс фізичного обсягу продукції (послуг). Система взаємопов'язаних індексів фізичного обсягу продукції (послуг), цін і вартості продукції (послуг).

Статистичне вивчення ритмічного (рівномірності) виробництва продукції (надання послуг). Статистичне вивчення якості продукції (послуг) і стану комунального обслуговування міського населення.

Джерела інформації про продукцію (послуг) підприємств міського господарства.

Тема 3. Статистика основних фондів

Економічна сутність, склад і структура основних фондів. Завдання статистики основних фондів. Статистичний облік і вартісна оцінка основних фондів. Методи визначення зносу і нарахування амортизації. Коефіцієнти зносу і придатності основних фондів.

Статистичне вивчення процесу руху основних фондів. Баланс руху основних фондів. Показники інтенсивності руху основних фондів: коефіцієнти надходження, оновлення і вибуття. Методи розрахунку середньої вартості фондів.

Статистичні показники фондоозброєності праці і ефективності використання основних фондів: фондоозброєність праці фондоддача, фондомісткість продукції (послуг), фондорентабельність.

Статистичне вивчення виробничого устаткування. Показники використання устаткування за його кількістю: коефіцієнт готовності устаткування до роботи, коефіцієнти використання наявного і встановленого устаткування. Коефіцієнт змінності роботи устаткування. Коефіцієнт використання змінного режиму. Статистичні показники використання виробничого устаткування в часі, за продуктивністю і потужністю (обсягом виконаної роботи). Коефіцієнти екстенсивного, інтенсивного і інтегрального використання устаткування.

Використання індексного методу для вивчення динаміки і ефективності використання основних фондів і виробничого устаткування.

Джерела інформації про основні фонди.

Тема 4. Статистика праці

Завдання статистики праці. Статистичне вивчення складу та структури працівників за ознаками характеру виробничої діяльності, статі, віку, стажу роботи, професіями, кваліфікацією, рівнем освіти, форм організації та оплати праці. Абсолютні та середні показники чисельності працівників. Визначення середньо облікової кількості працівників.

Коефіцієнти використання працівників по їх чисельності. Коефіцієнт використання облікової кількості працівників, коефіцієнт явок і коефіцієнт використання явочного числа працівників, їх взаємозв'язок.

Статистичне вивчення процесу руху кадрів. Баланс руху робочої сили. Коефіцієнти інтенсивності руху кадрів: коефіцієнт загального (валового)

обороту, коефіцієнти обороту кадрів з прийому, зі звільнення (вибуття), плинності робочої сили, коефіцієнт відновлення працівників, коефіцієнт постійності кадрів.

Облік робочого часу. Основні одиниці обліку робочого часу: людино-день та людино-година. Календарний, табельний та максимально можливий фонд робочого часу, коефіцієнти їх використання. Баланс робочого часу. Середні показники витрат робочого часу: середня тривалість робочого періоду і робочого дня. Коефіцієнти використання робочого періоду і робочого дня.

Статистика продуктивності праці. Основні показники рівня продуктивності праці і завдання їх статистичного вивчення. Виробіток і трудомісткість продукції (послуг), їх взаємозв'язок. Показники середнього динного, середньоденного і середньорічного (квартального, місячного) виробітку на одного працівника чи робітника, їх взаємозв'язок. Використання індексного методу при вивченні продуктивності праці. Індивідуальний та загальні індекси продуктивності праці.

Індекс продуктивності праці за формулою академіка С.Г. Струмиліна. Індекси продуктивності праці змінного складу, фіксованого (постійного) складу і індекси структурних змін (зрушень), їх взаємозв'язок.

Статистика оплати праці. Завдання статистичного вивчення оплати праці. Годинний, денний та річний (квартальний, місячний) фонд оплати праці. Показники рівня і динаміки середньої оплати праці. Показники середнього динної і середньорічної (квартальної, місячної) заробітної плати, їх взаємозв'язок. Номінальна та реальна величина середньої заробітної плати, їх взаємозв'язок. Статистичне вивчення співвідношення темпів зростання продуктивності праці і середнього рівня оплати праці. Коефіцієнт випередження, коефіцієнт порівняння зростання середньої оплати праці із зростанням продуктивності праці та коефіцієнт еластичності.

Статистичні джерела інформації про чисельність персоналу, витрат робочого часу та оплати праці.

Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)

Завдання статистики собівартості продукції (послуг).

Використання методу статистичних групувань для вивчення складу і структури собівартості продукції (послуг). Групування собівартості продукції (послуг) за економічними елементами витрат та за статтями калькуляції. Статистичне вивчення, виконання плану і динаміки собівартості продукції (послуг). Індивідуальні індекси собівартості одиниці продукції (послуг): планового завдання, виконання плану, динаміки, їх взаємозв'язок. Система загальних середніх індексів собівартості продукції (послуг): змінного складу, фіксованого (постійного) складу та структурних змін (зрушень), їх взаємозв'язок.

Джерела інформації про витрати на продукцію (послуги).

Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств

Завдання статистики фінансових результатів (наслідків) господарської діяльності підприємств.

Показники фінансових результатів господарської діяльності комунальних підприємств: дохід (виручка) від реалізації продукції (послуг), чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (послуг), валовий прибуток від реалізації продукції (послуг), прибуток від операційної діяльності, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток. Показники рентабельності. Статистичне вивчення фінансового стану підприємства. Показники статистики оборотних засобів підприємства. Характеристика ефективності використання оборотних коштів підприємства. Коефіцієнт оборотності (обернення, кількість оборотів) оборотних коштів, коефіцієнт закріплення (завантаження) оборотних коштів, середня тривалість одного обороту коштів в днях. Статистичне вивчення обсягу продукції і обсягу оборотних коштів внаслідок прискорення (уповільнення) їх оборотності. Основні показники фінансового стану підприємства.

Джерела інформації про фінансові результати господарської діяльності підприємства.

ЗМ2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:

Тема 7. Статистика житлового господарства

Предмет статистики житлового господарства. Поняття домового та житлового фондів. Джерела статистичного вивчення житлового фонду: інвентаризація житлового фонду, паспортизація будинків, переписи, одночасний облік житлового фонду. Показники загальної, житлової, допоміжної і конструктивної площі.

Статистичне групування житлового фонду за окремими ознаками: призначенням приміщень, правом власності, типом будови, їх поверховістю, внутрішнім благоустроєм, технічним станом.

Статистичні показники для характеристики житлового фонду: структура житлового фонду, середня поверховість будівель, індекси динаміки житлового фонду, середні величини на один досліджуваний об'єкт, об'ємний коефіцієнт.

Статистичне вивчення руху житлового фонду. Баланс руху житлового фонду. Коефіцієнти оновлення і вибуття житлового фонду.

Статистичне вивчення житлових умов населення. Показники кількісної та якісної характеристики житлових умов населення: щільність заселення (середньодушова забезпеченість житловою площею), середнє число мешканців на одну кімнату, коефіцієнт ізольованості житла, середній рівень благоустрою, вентиляція повітря, його температура, вологість, освітленість приміщень та ін.

Статистична звітність про житловий фонд.

Тема 8. Статистика міського транспорту

Завдання статистики міського транспорту. Статистика служби шляху. Статистичні показники служби шляху: протяжність транспортного шляху, його щільність, пропускна спроможність мережі, провізна спроможність транспорту, загрузка мережі, коефіцієнт оновлення і експлуатації шляху.

Статистичний облік рухомого складу. Маршрутна система. Коефіцієнт маршрутизації. Середньорічна кількість вагонів в інвентарі. Число вагонів у господарстві. Кількість вагонів у русі. Коефіцієнт випуску рухомого складу на

лінію. Тривалість роботи рухомого складу на лінії. Кількість вагоно-годин у русі. Середня експлуатаційна швидкість. Пробіг рухомого складу. Середня місткість одного вагону. Коефіцієнт заповнення (заселення). Коефіцієнт платних пасажирів. Обсяг перевезення пасажирів. Середня дальність поїздки. Обсяг виконаних пасажиро-кілометрів. Інтервал та регулярність руху.

Статистичне вивчення пасажирського потоку. Методи статистичного спостереження пасажирського обороту.

Статистична звітність про роботу міського транспорту.

Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства

Статистика водопровідного господарства. Статистичне групування водопроводів за окремими ознаками: за призначенням, за характером джерела водопостачання, за способом подачі води. Статистичні показники наявності водопровідних споруд (водопроводів, водопровідних мереж, свердловин, водоводів, вуличних водорозборів). Одиночна протяжність водоводів. Кількість абонентів. Статистичні показники потужності водопровідних споруд (встановленої, резервної, виробничої). Коефіцієнт використання виробничої потужності. Коефіцієнт резерву. Середньорічна виробнича потужність.

Статистичні показники роботи водопроводу (підйом води, витрати води на власні потреби, подача води у мережу, витоки і невраховані витрати, реалізація води споживачами. Статистичні показники обслуговування міста водопроводом: охоплення водопровідною мережею території міста, питома щільність мережі, ступінь обслуговування, середні витрати води на одного жителя міста та ін..

Статистика каналізаційного господарства. Статистичні показники роботи каналізації: загальний пропуск стічної рідини, обсяг перекачування стічної рідини, пропуск стічної рідини через очисні споруди, середньодобовий пропуск стічної рідини.

Статистичні показники обслуговування каналізацією міста: охоплення території міста каналізаційною мережею, питома щільність каналізаційної мережі, ступінь обслуговування, рівень розвитку каналізації відносно водопровідної мережі, питома вага очищеної стічної рідини.

Статистична звітність про роботу водопроводу (каналізації).

Тема 10. Статистика комунальної енергетики

Статистика комунальних електростанцій і електричних мереж. Статистичні показники роботи електростанцій (мереж): середньорічна встановлена потужність енергетичного устаткування, вироблено електроенергії, подано електроенергії в мережу, кількість реалізованої електроенергії споживачам, середня кількість годин використання встановленої потужності, коефіцієнт подання електроенергії в мережу, коефіцієнт реалізованої електроенергії споживачам.

Статистика підприємств теплопостачання. Статистичні показники: кількість джерел теплопостачання, їх теплова потужність, кількість котельних, протяжність теплових мереж у двотрубному обчисленні, вироблено теплової енергії власними джерелами, обсяг покупного тепла, витрати теплоенергії на власні потреби, надано теплоенергії в мережі, втрати теплоенергії в мережах,

обсяг реалізованої тепло енергії споживачам, кількість споживачів, коефіцієнт надання тепло енергії в мережі, коефіцієнт реалізації тепло енергії споживачам.

Статистичні показники роботи підприємств газового господарства: протяжність газових мереж, кількість газифікованих квартир, обсяг реалізованого газу споживачам (по природному газу і по зрідженому) та ін.

Статистична звітність про роботу підприємств комунальної енергетики.

Тема 11. Статистика готельного господарства

Статистичне групування готелів за окремими ознаками. Статистичні показники роботи готелів: кількість номерів, одноразова місткість номерів, житлова площа, кількість ліжок-діб в господарстві, кількість ліжок-діб в експлуатації, кількість ліжок-діб наданих (оплачених), коефіцієнт готовності готелю до надання послуг, коефіцієнт використання ліжок-добі в експлуатації та ін.

Статистична звітність про роботу готелів.

Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою

Статистичне вивчення міського шляхового господарства. Статистична кількісна та якісна характеристика міських доріг: загальна протяжність усіх міських проїздів, загальна площа усіх вулиць і проїздів, одиночна протяжність усіх тротуарів, загальна площа усіх тротуарів, щільність вуличної мережі. протяжність міських проїздів у середньому на одного жителя, середня ширина вулиць і проїздів, коефіцієнт вуличного благоустрою.

Статистика озеленення міст. Статистична кількісна та якісна характеристика міського озеленення міст: загальна площа усіх зелених масивів та насаджень міста, площа зелених масивів та насаджень загального користування, величина уведених в експлуатацію нових озелених територій, кількість висаджених дерев, чагарників, рослин, площа створених нових газонів, обсяг ремонтно-будівельних робіт, середня величина площі зелених насаджень на одного жителя, питома вага озелених вулиць, коефіцієнт озеленення, коефіцієнт використання оранжерейної і парникової площі.

Статистика зовнішнього освітлення. Статистичні показники освітлення вулиць: загальна протяжність освітлених частин вулиць, кількість світильників. ступень охоплення міста зовнішнім освітленням, щільність мережі освітлення.

Статистика санітарного очищення міст. Статистичні показники роботи підприємств санітарної очистки міста: середньоінвентарне число машин, машино-дні в господарстві, машино-дні в роботі, машино-години в роботі, об'єм вивезеного сміття, величина прибраної площі, загальний пробіг машин, середня кількість днів роботи однієї машини, коефіцієнт використання парку машин, середня тривалість одного машино-дня роботи, середня продуктивність однієї машини та ін.

Статистична звітність про роботу підприємств зовнішнього міського благоустрою.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Семінари, практичні	Лабораторні	СРС
Модуль. Статистика підприємств міського господарства	3 / 108	24	24	-	60
ЗМ 1. Загальні питання статистики підприємств міського господарства	1,5 / 54	12	12	-	30
ЗМ 2. Специфічні питання статистики підприємств міського господарства	1,5 / 54	12	12	-	30

2.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
	6.030504
<u>ЗМ 1:</u> Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	16
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	4
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	2
Тема 3. Статистика основних фондів	3
Тема 4. Статистика праці	3
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	2
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	2
<u>ЗМ 2:</u> Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	8
Тема 7. Статистика житлового господарства	1
Тема 8. Статистика міського транспорту	2
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	2
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	1
Тема 11. Статистика готельного господарства	1
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	1
РАЗОМ	24

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	16
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	4
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	2
Тема 3. Статистика основних фондів	3
Тема 4. Статистика праці	3
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	2
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	2
ЗМ 2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	8
Тема 7. Статистика житлового господарства	1
Тема 8. Статистика міського транспорту	2
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	2
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	1
Тема 11. Статистика готельного господарства	1
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	1
РАЗОМ	24

2.2.4. Індивідуальні завдання

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання розрахунково-графічного завдання (РГЗ). Основними завданнями даного РГЗ є: поглиблення та закріплення студентами знань, отриманих ними під час теоретичних та практичних занять, прищепити студентам навик практичної роботи, уміння зробити самостійно економіко-статистичні розрахунки, підготувати студентів для розв'язання більш складних аналітико-статистичних завдань – проходженню виробничих практик, виконання курсових та дипломних робіт.

РГЗ присвячується розрахунку та аналізу відповідних абсолютних, відносних і середніх статистичних показників, що характеризують кількісну та якісну сторони масових суспільних явищ і процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця і часу. При виконанні РГЗ студенти використовують різноманітні статистичні методи (групування, ряди динаміки, індексний метод та ін.)

Використання РГЗ має супроводжуватися необхідними формулами, графіками, статистичними таблицями, схемами, розгорнутими розрахунками та висновками стосовно отриманих результатів. Варіанти РГЗ студенти визначають за запропонованим кафедрою переліком та за узгодженням керівника розрахунково-графічного завдання.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Головне завдання самостійної роботи студентів полягає у набутті необхідних умінь і навичок роботи з науковою статистичною літературою, вмінні читати та узагальнювати дію нормативно-правових регуляторів економіко-статистичних процесів, збирати та давати характеристику джерел статистичної інформації (форми статистичної звітності, даних спеціальних обстежень, статистичних висновків тощо).

Самостійна навчальна робота передбачає вивчення рекомендованої літератури, монографії та наукових статей, вивчення нормативних актів, статистичних збірників, інструкцій, що стосуються окремих тем навчального курсу, обробку статистичної та інших видів інформації, розв'язання домашніх задач з визначенням різних статистичних показників та їх системи, розв'язання задач на прикладне застосування статистичних методів, аналізу масових суспільних явищ і процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця та часу, виконання завдань поточного контролю, підготовку до заліку тощо.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	30
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	6
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	5
Тема 3. Статистика основних фондів	4
Тема 4. Статистика праці	4
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	5
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	6
ЗМ 2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	30
Тема 7. Статистика житлового господарства	4
Тема 8. Статистика міського транспорту	5
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	5
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	6
Тема 11. Статистика готельного господарства	4
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	6
РАЗОМ	60

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Накопичувальна система балів за 100-бальною шкалою.

Максимум балів, що можна отримати під час контролю самостійної роботи:

Види контролю та їх стислий зміст		Розподіл балів, %
Поточний контроль		
ЗМ 1.	Відвідування занять	5
	Активність на заняттях	5
	Якісне і своєчасне виконання аудиторних і домашніх завдань	5
	Контрольна робота №1	15
ЗМ 2.	Відвідування занять	5
	Активність на заняттях	5
	Якісне і своєчасне виконання аудиторних і домашніх завдань	5
	Розрахунково-графічне завдання (РГЗ)	15
Підсумковий контроль з модулю		
Залік		40
Всього за модулем		100

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80 - 90 включно	Добре	B
більше 70 - 80 включно		C
більше 60 - 70 включно	Задовільно	D
більше 50 - 60 включно		E
більше 25 - 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0 - 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, інтернет адреси	Теми, де застосовується
2.4.1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Ковалевський Г.В. Статистика: Підручник. - Харків: ХНАМГ, 2010. – 313 с.	1 - 6
2. Лугінін О.Є., Білоусова С.В. Статистика: Підручник. К.: Центр навч. літератури, 2005.-580с.	1 - 6
3. Статистика: Підручник /А.В. Головач, А.М. Єріна, О.В. Козирев та ін.; За ред.. А.В. Головача, А.М. Єріна, О.В. Козирева.- К.: Вища школа, 1993.-623с.	1 - 12
4. Статистика: Учебник/ И.И. Елисеева, И.И. Егорова и др., Под ред.. проф.. И.И. Елисеевой.-М.: ТК Велби, изд-во Проспект, 2003.-448с.	1 - 6
2.4.2. Додаткові джерела	
1. Ефимова М.Р., Ганченко О.И., Петрова Е.В. Практикум по общей теории статистики: Учеб. пособие.-2-е изд. Перераб. и доп.-М.: Финансы и статистика, 2003.-336с.	1
2. Мармоза А.Т. Практикум із статистики.- Київ: Кондор, 2005.-512с.	1 - 6
3. Уманець Т.В. Загальна теорія статистики: Навч. посібник.- К.: Знання, 2006.-239с.	1
4. Штангерт А.М., Копилук О.І. Статистика: Навч. посібник.-К.: Центр навч. літератури, 2005.-232с.	1 - 6
2.4.3. Методичне забезпечення	
1. Робоча навчальна програма з курсу “Статистика підприємств міського господарства”, рекомендації до самостійного вивчення дисципліни, методичні вказівки і завдання до виконання контрольної роботи та проведення практичних занять (для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). – Укл.: В.О. Костюк, С.М. Гайденко. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 45 с.	1 - 12
2. Статистика підприємств міського господарства: (Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). Авт. Костюк В.О., Гайденко С.М. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 114 с.	1 - 12

3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для студентів 3 курсу заочної форми навчання)

3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Напрямок підготовки, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього , кредит/ годин	Семестр	Години								Екзамени (семестр)	Заліки (семестр)
			аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні семінари	Лабораторні		Контр роботи	КР	РГЗ		
6.030504 Економіка підприємства Економіка підприємств міського господарства	4/144	6	12	8	4	-	132	20	-	-	-	6

3.2. Зміст дисципліни

Модуль. Статистика підприємств міського господарства (4/144)

Змістовні модулі (ЗМ):

ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:

Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства

Предмет статистики підприємств міського господарства. Поняття, характеристика та групування підприємств міського господарства. Основні напрями діяльності підприємств міського господарства. Система обліку і статистики на підприємстві. Основні етапи (стадії) статистичного дослідження. Джерела статистичної інформації. Система статистичних показників і звітності на підприємствах міського господарства.

Статистичні методи вивчення діяльності підприємств міського господарства. Статистичне спостереження. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці. Графічні способи зображення статистичних даних. Абсолютні і відносні величини. Середні величини. Показники варіації. Вибіркове спостереження. Ряди динаміки. Статистичні індекси. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків між досліджуваними явищами.

Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств

Поняття та завдання статистики продукції (послуг). Форм продукції комунальних підприємств. Статистичний облік обсягу продукції. Натуральні, умовно-натуральні і вартісні показники продукції (послуг). Види продукції за ступенем готовності: готові вироби, напівфабрикати, незавершене виробництво.

Система вартісних показників обсягу продукції: валовий оборот, внутрішній (внутрігосподарський) оборот, валова, товарна, реалізована, чиста і умовно чиста продукція.

Характеристика в динаміці виконання плану випуску продукції (надання послуг) за обсягом. Коефіцієнти планового завдання, виконання плану і динаміки обсягу продукції (послуг), їх взаємозв'язок. Статистичне вивчення динаміки фізичного обсягу продукції (послуг). Загальний індекс фізичного обсягу продукції (послуг). Система взаємопов'язаних індексів фізичного обсягу продукції (послуг), цін і вартості продукції (послуг).

Статистичне вивчення ритмічного (рівномірності) виробництва продукції (надання послуг). Статистичне вивчення якості продукції (послуг) і стану комунального обслуговування міського населення.

Джерела інформації про продукцію (послуг) підприємств міського господарства.

Тема 3. Статистика основних фондів

Економічна сутність, склад і структура основних фондів. Завдання статистики основних фондів. Статистичний облік і вартісна оцінка основних фондів. Методи визначення зносу і нарахування амортизації. Коефіцієнти зносу і придатності основних фондів.

Статистичне вивчення процесу руху основних фондів. Баланс руху основних фондів. Показники інтенсивності руху основних фондів: коефіцієнти надходження, оновлення і вибуття. Методи розрахунку середньої вартості фондів.

Статистичні показники фондоозброєності праці і ефективності використання основних фондів: фондоозброєність праці фондоддача, фондомісткість продукції (послуг), фондорентабельність.

Статистичне вивчення виробничого устаткування. Показники використання устаткування за його кількістю: коефіцієнт готовності устаткування до роботи, коефіцієнти використання наявного і встановленого устаткування. Коефіцієнт змінності роботи устаткування. Коефіцієнт використання змінного режиму. Статистичні показники використання виробничого устаткування в часі, за продуктивністю і потужністю (обсягом виконаної роботи). Коефіцієнти екстенсивного, інтенсивного і інтегрального використання устаткування.

Використання індексного методу для вивчення динаміки і ефективності використання основних фондів і виробничого устаткування.

Джерела інформації про основні фонди.

Тема 4. Статистика праці

Завдання статистики праці. Статистичне вивчення складу та структури працівників за ознаками характеру виробничої діяльності, статі, віку, стажу роботи, професіями, кваліфікацією, рівнем освіти, форм організації та оплати праці. Абсолютні та середні показники чисельності працівників. Визначення середньої облікової кількості працівників.

Коефіцієнти використання працівників по їх чисельності. Коефіцієнт використання облікової кількості працівників, коефіцієнт явок і коефіцієнт використання явочного числа працівників, їх взаємозв'язок.

Статистичне вивчення процесу руху кадрів. Баланс руху робочої сили. Коефіцієнти інтенсивності руху кадрів: коефіцієнт загального (валового) обороту, коефіцієнти обороту кадрів з прийому, зі звільнення (вибуття), плинності робочої сили, коефіцієнт відновлення працівників, коефіцієнт постійності кадрів.

Облік робочого часу. Основні одиниці обліку робочого часу: людино-день та людино-година. Календарний, табельний та максимально можливий фонд робочого часу, коефіцієнти їх використання. Баланс робочого часу. Середні показники витрат робочого часу: середня тривалість робочого періоду і робочого дня. Коефіцієнти використання робочого періоду і робочого дня.

Статистика продуктивності праці. Основні показники рівня продуктивності праці і завдання їх статистичного вивчення. Виріток і трудомісткість продукції (послуг), їх взаємозв'язок. Показники середнього динного, середньоденного і середньорічного (квартального, місячного) виробітку на одного працівника чи робітника, їх взаємозв'язок. Використання індексного методу при вивченні продуктивності праці. Індивідуальний та загальні індекси продуктивності праці.

Індекс продуктивності праці за формулою академіка С.Г. Струмиліна. Індекси продуктивності праці змінного складу, фіксованого (постійного) складу і індекси структурних змін (зрушень), їх взаємозв'язок.

Статистика оплати праці. Завдання статистичного вивчення оплати праці. Годинний, денний та річний (квартальний, місячний) фонд оплати праці. Показники рівня і динаміки середньої оплати праці. Показники середнього динної і середньорічної (квартальної, місячної) заробітної плати, їх взаємозв'язок. Номінальна та реальна величина середньої заробітної плати, їх взаємозв'язок. Статистичне вивчення співвідношення темпів зростання продуктивності праці і середнього рівня оплати праці. Коефіцієнт випередження, коефіцієнт порівняння зростання середньої оплати праці із зростанням продуктивності праці та коефіцієнт еластичності.

Статистичні джерела інформації про чисельність персоналу, витрат робочого часу та оплати праці.

Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)

Завдання статистики собівартості продукції (послуг).

Використання методу статистичних групувань для вивчення складу і структури собівартості продукції (послуг). Групування собівартості продукції (послуг) за економічними елементами витрат та за статтями калькуляції. Статистичне вивчення, виконання плану і динаміки собівартості продукції (послуг). Індивідуальні індекси собівартості одиниці продукції (послуг): планового завдання, виконання плану, динаміки, їх взаємозв'язок. Система загальних середніх індексів собівартості продукції (послуг): змінного складу, фіксованого (постійного) складу та структурних змін (зрушень), їх взаємозв'язок.

Джерела інформації про витрати на продукцію (послуги).

Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств

Завдання статистики фінансових результатів (наслідків) господарської діяльності підприємств.

Показники фінансових результатів господарської діяльності комунальних підприємств: дохід (виручка) від реалізації продукції (послуг), чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (послуг), валовий прибуток від реалізації продукції (послуг), прибуток від операційної діяльності, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток. Показники рентабельності. Статистичне вивчення фінансового стану підприємства. Показники статистики оборотних засобів підприємства. Характеристика ефективності використання оборотних коштів підприємства. Коефіцієнт оборотності (обернення, кількість оборотів) оборотних коштів, коефіцієнт закріплення (завантаження) оборотних коштів, середня тривалість одного обороту коштів в днях. Статистичне вивчення обсягу продукції і обсягу оборотних коштів внаслідок прискорення (уповільнення) їх оборотності. Основні показники фінансового стану підприємства.

Джерела інформації про фінансові результати господарської діяльності підприємства.

ЗМ2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:

Тема 7. Статистика житлового господарства

Предмет статистики житлового господарства. Поняття домового та житлового фондів. Джерела статистичного вивчення житлового фонду: інвентаризація житлового фонду, паспортизація будинків, переписи, одночасний облік житлового фонду. Показники загальної, житлової, допоміжної і конструктивної площі.

Статистичне групування житлового фонду за окремими ознаками: призначенням приміщень, правом власності, типом будови, їх поверховістю, внутрішнім благоустроєм, технічним станом.

Статистичні показники для характеристики житлового фонду: структура житлового фонду, середня поверховість будівель, індекси динаміки житлового фонду, середні величини на один досліджуваний об'єкт, об'ємний коефіцієнт.

Статистичне вивчення руху житлового фонду. Баланс руху житлового фонду. Коефіцієнти оновлення і вибуття житлового фонду.

Статистичне вивчення житлових умов населення. Показники кількісної та якісної характеристики житлових умов населення: щільність заселення (середньодушова забезпеченість житловою площею), середнє число мешканців на одну кімнату, коефіцієнт ізольованості житла, середній рівень благоустрою, вентиляція повітря, його температура, вологість, освітленість приміщень та ін.

Статистична звітність про житловий фонд.

Тема 8. Статистика міського транспорту

Завдання статистики міського транспорту. Статистика служби шляху. Статистичні показники служби шляху: протяжність транспортного шляху, його

щільність, пропускна спроможність мережі, провізна спроможність транспорту, загрузка мережі, коефіцієнт оновлення і експлуатації шляху.

Статистичний облік рухомого складу. Маршрутна система. Коефіцієнт маршрутизації. Середньорічна кількість вагонів в інвентарі. Число вагонів у господарстві. Кількість вагонів у русі. Коефіцієнт випуску рухомого складу на лінію. Тривалість роботи рухомого складу на лінії. Кількість вагоно-годин у русі. Середня експлуатаційна швидкість. Пробіг рухомого складу. Середня місткість одного вагону. Коефіцієнт заповнення (заселення). Коефіцієнт платних пасажирів. Обсяг перевезення пасажирів. Середня дальність поїздки. Обсяг виконаних пасажиро-кілометрів. Інтервал та регулярність руху.

Статистичне вивчення пасажирського потоку. Методи статистичного спостереження пасажирського обороту.

Статистична звітність про роботу міського транспорту.

Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства

Статистика водопровідного господарства. Статистичне групування водопроводів за окремими ознаками: за призначенням, за характером джерела водопостачання, за способом подачі води. Статистичні показники наявності водопровідних споруд (водопроводів, водопровідних мереж, свердловин, водоводів, вуличних водо розборів). Одиночна протяжність водоводів. Кількість абонентів. Статистичні показники потужності водопровідних споруд (встановленої, резервної, виробничої). Коефіцієнт використання виробничої потужності. Коефіцієнт резерву. Середньорічна виробнича потужність.

Статистичні показники роботи водопроводу (підйом води, витрати води на власні потреби, подача води у мережу, витоки і невраховані витрати, реалізація води споживачами. Статистичні показники обслуговування міста водопроводом: охоплення водопровідною мережею території міста, питома щільність мережі, ступінь обслуговування, середні витрати води на одного жителя міста та ін..

Статистика каналізаційного господарства. Статистичні показники роботи каналізації: загальний пропуск стічної рідини, обсяг перекачування стічної рідини, пропуск стічної рідини через очисні споруди, середньодобовий пропуск стічної рідини.

Статистичні показники обслуговування каналізацією міста: охоплення території міста каналізаційною мережею, питома щільність каналізаційної мережі, ступінь обслуговування, рівень розвитку каналізації відносно водопровідної мережі, питома вага очищеної стічної рідини.

Статистична звітність про роботу водопроводу (каналізації).

Тема 10. Статистика комунальної енергетики

Статистика комунальних електростанцій і електричних мереж. Статистичні показники роботи електростанцій (мереж): середньорічна встановлена потужність енергетичного устаткування, вироблено електроенергії, подано електроенергії в мережу, кількість реалізованої електроенергії споживачам, середня кількість годин використання встановленої потужності, коефіцієнт подання електроенергії в мережу, коефіцієнт реалізованої електроенергії споживачам.

Статистика підприємств теплопостачання. Статистичні показники: кількість джерел теплопостачання, їх теплова потужність, кількість котельних і, протяжність теплових мереж у двотрубному обчисленні, вироблено теплової енергії власними джерелами, обсяг покупного тепла, витрати теплоенергії на власні потреби, надано теплоенергії в мережі, втрати теплоенергії в мережах, обсяг реалізованої тепло енергії споживачам, кількість споживачів, коефіцієнт надання тепло енергії в мережі, коефіцієнт реалізації тепло енергії споживачам.

Статистичні показники роботи підприємств газового господарства: протяжність газових мереж, кількість газифікованих квартир, обсяг реалізованого газу споживачам (по природному газу і по зрідженому) та ін.

Статистична звітність про роботу підприємств комунальної енергетики.

Тема 11. Статистика готельного господарства

Статистичне групування готелів за окремими ознаками. Статистичні показники роботи готелів: кількість номерів, одноразова місткість номерів, житлова площа, кількість ліжок-діб в господарстві, кількість ліжок-діб в експлуатації, кількість ліжок-діб наданих (оплачених), коефіцієнт готовності готелю до надання послуг, коефіцієнт використання ліжок-добі в експлуатації та ін.

Статистична звітність про роботу готелів.

Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою

Статистичне вивчення міського шляхового господарства. Статистична кількісна та якісна характеристика міських доріг: загальна протяжність усіх міських проїздів, загальна площа усіх вулиць і проїздів, одиночна протяжність усіх тротуарів, загальна площа усіх тротуарів, щільність вуличної мережі. протяжність міських проїздів у середньому на одного жителя, середня ширина вулиць і проїздів, коефіцієнт вуличного благоустрою.

Статистика озеленення міст. Статистична кількісна та якісна характеристика міського озеленення міст: загальна площа усіх зелених масивів та насаджень міста, площа зелених масивів та насаджень загального користування, величина уведених в експлуатацію нових озелених територій, кількість висаджених дерев, чагарників, рослин, площа створених нових газонів, обсяг ремонтно-будівельних робіт, середня величина площі зелених насаджень на одного жителя, питома вага озелених вулиць, коефіцієнт озеленення, коефіцієнт використання оранжерейної і парникової площі.

Статистика зовнішнього освітлення. Статистичні показники освітлення вулиць: загальна протяжність освітлених частин вулиць, кількість світильників. ступень охоплення міста зовнішнім освітленням, щільність мережі освітлення.

Статистика санітарного очищення міст. Статистичні показники роботи підприємств санітарної очистки міста: середньоінвентарне число машин, машино-дні в господарстві, машино-дні в роботі, машино-години в роботі, об'єм вивезеного сміття, величина прибраної площі, загальний пробіг машин, середня кількість днів роботи однієї машини, коефіцієнт використання парку машин, середня тривалість одного машино-дня роботи, середня продуктивність однієї машини та ін.

Статистична звітність про роботу підприємств зовнішнього міського благоустрою.

3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Семінари, практичні	Лабораторні	СРС
Модуль. Статистика підприємств міського господарства	4/144	8	4	-	132
ЗМ 1. Загальні питання статистики підприємств міського господарства	2/72	4	2	-	66
ЗМ 2. Специфічні питання статистики підприємств міського господарства	2/72	4	2	-	66

3.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	4
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	1
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	0,5
Тема 3. Статистика основних фондів	0,5
Тема 4. Статистика праці	1,0
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	0,5
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	0,5
ЗМ 2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	4
Тема 7. Статистика житлового господарства	0,5
Тема 8. Статистика міського транспорту	1
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	1
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	0,5
Тема 11. Статистика готельного господарства	0,5
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	0,5
РАЗОМ	4

3.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	4
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	1
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	-
Тема 3. Статистика основних фондів	1
Тема 4. Статистика праці	1
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	0,5
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	0,5
ЗМ 2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	4
Тема 7. Статистика житлового господарства	0,5
Тема 8. Статистика міського транспорту	1
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	1
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	0,5
Тема 11. Статистика готельного господарства	0,5
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	0,5
РАЗОМ	8

3.2.4. Індивідуальні завдання

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи.

Метою виконання контрольної роботи є закріплення теоретичних знань, набуття навиків практичної роботи, уміння зробити самостійно економіко-статистичні розрахунки та відповідні висновки.

Контрольна робота виконується згідно методичної розробки „Робоча навчальна програма з курсу „Статистика підприємств міського господарства”, рекомендації до самостійного вивчення дисципліни, методичні вказівки і завдання до виконання контрольної роботи та проведення практичних занять (для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства)”. Харків: ХНАМГ, 2007.

3.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Головне завдання самостійної роботи студентів полягає у набутті необхідних умінь і навичок роботи з науковою статистичною літературою, вмінні читати та узагальнювати дію нормативно-правових регуляторів економіко-статистичних процесів, збирати та давати характеристику джерел статистичної інформації (форми статистичної звітності, даних спеціальних обстежень, статистичних висновків тощо).

Самостійна навчальна робота передбачає вивчення рекомендованої літератури, монографії та наукових статей, вивчення нормативних актів, статистичних збірників, інструкцій, що стосуються окремих тем навчального курсу, обробку статистичної та інших видів інформації, розв'язання домашніх задач з визначенням різних статистичних показників та їх системи, розв'язання задач на прикладне застосування статистичних методів, аналізу масових суспільних явищ і процесів, які відбуваються на підприємствах міського господарства в конкретних умовах місця та часу, виконання завдань поточного контролю, підготовку до заліку тощо.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
	6.030504
ЗМ 1: Загальні питання статистики підприємств міського господарства:	66
Тема 1. Предмет, методи і завдання статистики підприємств міського господарства	15
Тема 2. Статистика продукції (послуг) комунальних підприємств	8
Тема 3. Статистика основних фондів	10
Тема 4. Статистика праці	10
Тема 5. Статистика собівартості продукції (послуг)	8
Тема 6. Статистика фінансових результатів господарської діяльності підприємств	15
ЗМ 2: Специфічні питання статистики підприємств міського господарства:	66
Тема 7. Статистика житлового господарства	10
Тема 8. Статистика міського транспорту	15
Тема 9. Статистика водопровідно-каналізаційного господарства	8
Тема 10. Статистика комунальної енергетики	8
Тема 11. Статистика готельного господарства	10
Тема 12. Статистика зовнішнього міського благоустрою	15
РАЗОМ	132

3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види контролю та їх стислий зміст	Обсяг у годинах
1. Поточний контроль та їх стислий зміст	
1. Тестування	1
2. Виконання контрольної роботи	1
2. Підсумковий контроль з модулю	
1. Залік	2

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80 - 90 включно	Добре	B
більше 70 - 80 включно		C
більше 60 - 70 включно	Задовільно	D
більше 50 - 60 включно		E
більше 25 - 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0 - 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

3.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, інтернет адреси	Теми, де застосовується
3.4.1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Ковалевський Г.В. Статистика: Підручник. - Харків: ХНАМГ, 2010. – 313 с.	1 - 6
2. Лугінін О.Є., Білоусова С.В. Статистика: Підручник. К.: Центр навч. літератури, 2005.-580с.	1 - 6
3. Статистика: Підручник /А.В. Головач, А.М. Єріна, О.В. Козирєв та ін.; За ред.. А.В. Головача, А.М. Єріна, О.В. Козирєва.- К.: Вища школа, 1993.-623с.	1 - 12
4. Статистика: Учебник/ И.И. Елисеева, И.И. Егорова и др., Под ред.. проф.. И.И. Елисеевой.-М.: ТК Велби, изд-во Проспект, 2003.-448с.	1 - 6
3.4.2. Додаткові джерела	
1. Ефимова М.Р., Ганченко О.И., Петрова Е.В. Практикум по общей теории статистики: Учеб. пособие.-2-е изд. Перераб. и доп.-М.: Финансы и статистика, 2003.-336с.	1
2. Мармоза А.Т. Практикум із статистики.- Київ: Кондор, 2005.-512с.	1 - 6
3. Уманець Т.В. Загальна теорія статистики: Навч. посібник.- К.: Знання, 2006.-239с.	1
4. Штангерт А.М., Копилук О.І. Статистика: Навч. посібник.-К.: Центр навч. літератури, 2005.-232с.	1 - 6
3.4.3. Методичне забезпечення	
1. Робоча навчальна програма з курсу “Статистика підприємств міського господарства”, рекомендації до самостійного вивчення дисципліни, методичні вказівки і завдання до виконання контрольної роботи та проведення практичних занять (для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). – Укл.: В.О. Костюк, С.М. Гайденко. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 45 с.	1 - 12
2. Статистика підприємств міського господарства: (Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). Авт. Костюк В.О., Гайденко С.М. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 114 с.	1 - 12

Навчальне видання

Костюк Василь Остапович

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
„Статистика підприємств міського господарства” для студентів 4 курсу денної
та 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 „Економіка
підприємства”, 0501 – "Економіка і підприємництво"

План 2010, поз. 176 Р

Підп. до друку 06.04.2010 р.	Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 1,8
Тираж 10 пр.	Зам. № 6105

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001